

[Jens Chr. Christensen.]

bolig, bygger man den ved siden af den bestående. Det kan egentlig kun blive i ildebrandstilfælde, at man kan fjerne den bestående og bygge på den samme tomt. Også det er en af de ting, som vi bliver nødt til at se nærmere på i et udvalg.

Beplantning af landbrugsjord må ikke finde sted uden tilladelse, altså inden for fredningsplanområderne — også her kan ventetiden blive lang. Der er et gammelt kinesisk ordsprog, der siger: plant et træ, og din søn kan leve i skyggen af det. Dalgas sagde i sin tid: hvor ploven ej kan gå og leen ej kan slå, dér bør et træ at stå. Det var jo dengang, hvor vi havde den gamle bondekultur, men det var også dengang, man endnu ikke havde opfundet et kulturministerium. Om de to ting har forbindelse med hinanden, skal jeg selvfølgelig ikke afgøre, men der er nu alligevel visse ting, som vi ikke helt kan lade hånt om. Når der ikke må plantes træer uden tilladelse, så bliver det meget, meget store arealer, ikke mindst i Nord- og Vestjylland, som kommer til at ligge øde hen.

Hvis vi ser på problemet om søer og vandløb, er arealkravet i den nugældende lov 3 ha, når det gælder søer, og 4 m, når det gælder vandløb. Det har såmænd været til gene nok. Nu skal det laves om til for søers vedkommende 1 ha; det er det, vi i Jylland kalder for en pjask vand, og så vil jeg gerne spørge: er det, når søen er størst, eller når den er mindst? Der er jo forskel på søens størrelse om sommeren og ved tidligt forår.

For vandløbs vedkommende er kravet 2 m bundbredde. Det er jo egentlig kun en stor grøft, og det vil sige, som hr. Lowzow nævnte i sin ordførertale, at det bliver uendelig store arealer, der nu falder ind under det begreb, hvor man 150 m fra et sådant vandløb intet må foretage sig. Der kommer yderligere i ministerens forslag det, at mens man tidligere ikke måtte opsætte skure, men alligevel måtte beplante, så må man nu hverken beplante eller opsætte skure. Det vil sige, at hvis det er et engareal, hvor der går kreaturer, har man ingenting lov til at yde til læ for disse kreaturer. Det nærmer sig det, man i Jylland ville kalde almindeligt dyreplageri, men det kan vi også drøfte i et udvalg.

Venstre mener, at regeringen med dette

forslag er gået betydelig videre, end det er nødvendigt. Man tænker ikke over de gener, man forvolder lodsejeren, man tænker ikke over det tidsspilde, det volder lodsejeren. Man tænker ikke over, at hvis dette forslag bliver vedtaget, vil de småting, som det egentlig drejer sig om, give store, store gener for borgeren. Jeg synes egentlig, man tænker for lidt over den bekostning, som loven vil medføre. Og så kan man jo rejse det spørgsmål: til hvilken gavn og til hvilken nytte er egentlig de småpillerier, det her drejer sig om?

Nu drøftede vi i går her i folketinget landsbyforhold, lokaliseringspolitik. Hvis man gennemfører et forslag som dette, som griber dybere ind på mange måder end den nugældende lov, og vi har loven om by- og landzoner, så kan vi vist egentlig godt være enige om, at det bliver vanskeligt at få en tilfredsstillende udvikling i de landsbyer, som vi dog alligevel har tilbage, og som også skulle have lov til at leve deres liv. Det er efter min mening noget af det værste, som forslaget griber ind over for, og dernæst, at man helt glemmer det erhvervsliv, som jo skal leve og virke også ude i landdistrikterne.

Derfor vil jeg gerne sige, at skulle man gøre noget fornuftigt fra regeringens side, skulle man pille hele forslaget af bordet. Men jeg vil tro, at noget fornuftigt på dette område vil regeringen ikke gøre ligesom på mange andre, og derfor kan man vel ikke vente, at den piller forslaget af bordet; sker det ikke, vil vi selvfølgelig fra venstres side deltage i udvalgsarbejdet og se at få det bedst mulige ud af forholdene.

Nordqvist: Den nugældende lov har jo nu snart virket i praksis i 2½ år, og det var dengang en svær sag at få hjem, men det lykkedes at opnå i realiteten enighed i hele folketinget om den nugældende lov. Jeg tror endda, det var således, at ordføreren for socialistisk folkeparti var ked af, at hans egne partifæller ikke ville være med at dele den enighed.

Det var og er en indgribende lov, og derfor undrer det mig i og for sig at høre både venstres og de konservatives ordførere i dag være så kritiske, som de var. Det radikale venstre kan ikke på forhånd give ministeren tilsagn om at støtte alle de ændringer, han